

Od redakcji

Kolejny zeszyt *Paedagogia Christiana*, który oddajemy do rąk Czytelnika, odzwierciedla poprzez tematy zamieszczonych w nim artykułów te problemy współczesnego świata oraz rozwijanej w nim kultury, które można uznać za najbardziej kluczowe, newralgiczne, także dla polskiego kontekstu społeczno-kulturowego. Zagadnienia takie jak: wolność, miłość, edukacja religijna, żałoba, wojna, ubóstwo, edukacja domowa, ojcostwo stanowią przedmiot wielu dyskusji, a nawet sporów. Ich obecność w artykułach zgłoszonych do publikacji na łamach *Paedagogia Christiana* świadczy o uwzględnianiu w ich ujmowaniu i analizie perspektywy chrześcijańskiej.

Nie wnikając w treści poszczególnych prac, chciałbym zwrócić uwagę na kilka zagadnień. Zeszyt otwiera referat, wygłoszony przez Katarzynę Olbrycht podczas jednego z posiedzeń Sekcji i Zespołu Pedagogiki Chrześcijańskiej, którego przedmiot stanowi tożsamość pedagogiki chrześcijańskiej, ujmowana w świetle nauczania Jana Pawła II. Warto zauważyć, że owa tożsamość nie jest związana z wąskim odniesieniem tej dyscypliny do edukacji religijnej, ale ze spojrzeniem na wychowanie z perspektywy doświadczeń wychowania religijnego. W tak ujęty profil pedagogiki chrześcijańskiej jako dyscypliny naukowej wpisują się kolejne artykuły. Najpierw Andrzej Baładynowicz, Jarosław Michalski i Monika Wolińska prowadzą refleksję nad znaczeniem miłości, realizowanej na poziomie duchowym, dla procesu integracji osobowości danego człowieka. Kolejny artykuł – przygotowany przez Alicję Żywcok – dotyka natomiast problemu wolności i zniewolenia, a inspirację dla analizy stanowi spuścizna intelektualna Franciszka Blachnickiego, twórcy Ruchu Światło-Życie.

Z zainteresowaniem czytelników powinny spotkać się kolejne dwa artykuły, które odnoszą się bezpośrednio do edukacji religijnej. W listopadzie 2023 roku, gdy zeszyt nr 52 był oddawany do druku, w mediach podano informację, że w dużych miastach, takich jak Warszawa, Poznań, Wrocław, na lekcje religii uczęszcza 60–70% uczniów szkół podstawowych i 15–30% uczniów szkół średnich. Ten „odpływ” młodzieży z lekcji religii ma niewątpliwie wiele przyczyn. Jedną z nich jest medialny obraz lekcji religii, który przedstawiany jest przez Annę Zellmę i Pawła Mąkosę. Wczytując się w te analizy, warto jednak zauważyć, że rezygnacja z lekcji religii jest swoistym zwieńczeniem zastępowania duchowości chrześcijańskiej i uwzględnianego w jej ramach światopoglądu nową duchowością, niekiedy sytuującą dojrzewających ludzi w materialistycznej perspektywie spojrzenia na świat, a niekiedy inspirowaną innymi religiami i współczesnymi formami duchowości. Na temat formalnej edukacji religijnej i jej efektów w odniesieniu do rozwoju duchowego dziecka pisze ponadto Kinga Lisowska.

W kolejnych artykułach podejmowane są przede wszystkim istotne kwestie społeczne. Piotr Krakowiak i Mirosław Mejzner odnoszą się do zapoznanych współcześnie problemów straty i żałoby. Zostały one usunięte na margines kultury pierwszej połowy XXI wieku, a przez to są przeżywane przez osoby dotknięte bezpośrednio śmiercią kogoś bliskiego w samotności, bez społecznego wsparcia. W kolejnym artykule Beata Bugajska wprowadza w zagadnienie pomocy uchodźcom z Ukrainy oraz wyzwaniom, przed którymi stanęli organizujący tę pomoc. Innym, istotnym dla współczesnego świata problemem jest podejmowanie przez niepełnoletnie osoby zadań, które powinny być wypełniane przez dorosłych. Barbara Chojnacka, prowadząca badania zjawiska parentyfikacji, zajmuje się tym razem prawnymi aspektami funkcjonowania młodych opiekunów. Tekst Kingi Lenzion i Agnieszki Wołk zawiera socjologiczną analizę populacji rodziców edukujących swoje dzieci w domu; populacji ulegającej – jak pokazują autorki – interesującym przeobrażeniom po doświadczeniu edukacji zdalnej w czasie pandemii COVID-19. W następnym artykule prezentowane są wyniki badań Moniki Badowskiej-Hodyr, których przedmiotem było wyznaczanie sensu własnemu życiu przez rodziców odbywających karę pozbawienia wolności. Jako ostatnia głos zabiera Patrycja Kaszubska-Dziergas, która prezentuje inicjatywę *Tato.Net* – projekt mający na celu pomoc współczesnym mężczyznom w dojrzewaniu w ojcostwie.

Zapraszając do lektury, wyrażam nadzieję, że zebrane w niniejszym numerze artykuły będą stanowiły inspirację do dalszych badań nad problemami kluczowymi dla budowanych obecnie relacji społecznych, a także punkty orientacyjne dla pedagogów praktyków w rozwiązywaniu problemów, z którymi mierzą się w swojej codziennej pracy.

Jarosław Horowski